

1 Mei 1920.

No. 9.

25z Jaargang.

DE STER

HALF-MAANDELIJKSCH TIJDSCHRIFT VAN DE
HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN. OPGERICHT IN 1896

Wij gelooven in den Bijbel als het Woord van God in zooverre als hij nauwkeurig vertaald is; wij gelooven ook in het Boek van Mormon als het Woord van God.
Wij gelooven in al hetgeen God geopenbaard heeft, al wat Hij nu openbaart, en wij gelooven, dat Hij nog vele groote en voorname dingen zal openbaren aangaande Zijn Koninkrijk. 8ste en 9de Geloofs-Artikel.

De Mormoonsche leerstelling der Godheid.

Door B. H. ROBERTS.

(*Vervolg van blz. 119.*)

Zij willen Hem niet beschreven hebben door de uitgebreidheden van Zijn persoon tot eenige wijze van begrensdheid. Neen; Hij moet noodzakelijkerwijze in Zijn persoon, zoowel als in verstand en geest, alles doordringend zijn, het heeal vervullende, zonder ergens een middelpunt te hebben met een alles-omvattendheid. Wij moeten de persoonlijkheid van God uitzetten, totdat het heeal geheel vervuld wordt. En zoo zeggen zij, dat deze duidelijke recht uitgesproken taal van Mozes, die ons leert dat de menschen naar het beeld Gods geschapen zijn, en die door elk verstaan kan worden — niet bedoeld geschapen te zijn naar het persoonlijke beeld van God, maar naar de „moreele beeltenis“.

De mensch was, volgens hen, naar de „moreele beeltenis“ Gods geschapen. Het is nog al verfrisschend temidden van zooveel onzin, die over dit onderwerp geuit wordt, — om de waarheid te verbergen en het valsche idee van het afgodisch Christendom te doen voortduren, — nu ea dan een Christelijke leeraar te vinden, die uit de dwalingen van de moderne Christelijkheid oprijst en rechtstreeks de waarheid verkondigt.

Laat mij u de woorden van zoo iemand voorlezen, de eerwaardige Dr. Charles A. Briggs; en deze aanhaling zal ook in uw Manual gevonden worden, dat uwe associatie in gebruik zal nemen voor den komenden winter.

Het mag gezegd worden, natuurlijk door onze Presbyteriaansche vrienden, dat Dr. Briggs een ketter is; dat hij door hun kerk verworpen is. Toegegeven, maar toch werd hij door de Episcopale kerk met open armen ontvangen, en in haar priesterschap opgenomen, niettegenstaande de deur der Presbyteriaansche kerk voor zijn neus dichtgeslagen werd. Maar hoe een ketter hij ook wezen moge in zijne opiniën, bij zijn vroeger Presbyteriaansche broeders, zijne kennis kan niet ontkend

worden. Sprekende over de schepping der menschen naar de beeltenis Gods, zegt hij :

„Scmmige theologen verwijzen den vorm naar de hoogere natuur van den mensch, (dat wil zeggen, tot dat moreele beeld in welks gelijkenis hij wordt voorgesteld geschapen te zijn); maar er is niets in dien tekst of in een andere, die zulk een uitleg kan bevestigen. De samenhang spoort ons aan te denken aan den mensch, in zijn geheel onderscheiden van de lagere vormen der schepping, — datgene wat noodzakelijk voor den mensch is, en verbonden kan worden door afstamming van zijn zaad. — De lichamelijke vorm kan van deze voorstelling niet weggelaten worden.”

Ik zeg : het is werkelijk verfrisschend om iemand zòo te hooren spreken, iemand, wiens geleerdheid ten minste boven alle verdenking staat. En nog weer een andere stem; en deze keer van iemand die in de wetenschappelijke kringen hoog staat aangeschreven, iemand die een werk heeft geschreven over de „Harmonie van den Bijbel en de Wetenschap”, dat een waardevolle bijdrage is tot onze literatuur.

De heer, waarvan ik spreek, is lid van het Koninklijk Sterrenkundig Gencotschap en hoofd van het College te Highbury, New Park, Engeland.

Over dit onderwerp van den mensch, geschapen in de gelijkenis van God, zegt hij : „Ik denk dat de verklaring aangaande de schepping van den mensch meer letterlijk bedoeld wordt dan wij het in 't algemeen wel willen aannemen; want oordeelende naar hetgeen we door de geheele schrift lezen, schijnt het zeer klaar te zijn, dat onze Heere, zoowel als de Engelen, een lichamelijken vorm, gelijk aan dien van den mensch, heeft, enkei veel geestelijker en veel heerlijker; maar welke, hoe dan ook, onzichtbaar voor den mensch is, tenzij speciale macht van gezicht gegeven wordt, zooals aan Eliza's dienstknecht, toen, in antwoord op des profeten gebed, door hem de hemelsche heirscharen, de stad Dothan omringende, gezien werden.”

Na dit vraagstuk eenigen tijd besproken te hebben, en daarbij de verschillende Bijbelsche verklaringen aanhalende, zegt de welbekende Dr. Samuel Kinns, naar wiens wetenschap en geleerde standplaats ik reeds heb verwezen, iets over het effect van dit geloof op den mensch en concludeert zijn verklaring aldus: Ik ben er van verzekerd, dat, indien een mensch de heiligheid zijner vormen een weinig meer wilde overwegen, en zich wilde herinneren, dat God hem werkelijk naar Zijn eigen beeld geschapen heeft, de gedachte reeds hem zóó zoude verhoogen en veredelen, dat hij het zijn plicht zou gevoelen God te verheerlijken, zoowel naar lichaam als naar geest.

Maar als een werkelijk feit, geef ik niet om verklaringen van geleerden, heiligen of wetenschappelijken over dit onderwerp; om de eenvoudige reden, dat wij hoogere en betere autoriteit hebben, waar we ons op kunnen verlaten, — de schriften.

En hier verblijf ik een wijle bij de wonderlijke verschijning van God aan Abraham in de vlakte van Mamré, toen drie „Mannen” tot Zijne tent kwamen, van wie een de Heere was, die met hem sprak, en

deelnam aan zijn gastvrijheid, en tot hem aangaande de plannen tot verwoesting van Sodom en Gomorrah openbaarde. (Gen. 18.)

Ook wil ik even aanhalen de wondervolle openbaring van God aan Jozua; toen hij nabij Jericho kwam zag hij een persoon in menselijke gedaante, staande met het zwaard in de hand. Jozua hem naderende, zeide: „Zijt gij vóór ons, of voor onze tegenpartijen?” „Nee”, antwoordde de persoon, „maar Ik ben de Vorst van het heir des Heeren, ik ben nu gekomen.” (Jozua 5 : 14). En Jozua boog zich tot de aarde in vereering, en eerbiedigde dien hoogen strijder. Zeg niet, dat dit een „engel” was, want ware het een engel geweest, de heilige eere van Israëls grooten, ouden strijder zou verboden zijn geworden. Herinnert ge u niet dien keer toen Johannes, de geliefde apostel, in tegenwoordigheid van een engel zijnde en in ontzag voor de heerlijkheid van zijn verschijning, zich nederboog om te aanbidden, hoe vlug de engel hem toen oprichtte en zeide: Zie dat gij dat niet doet; want ik ben uw mededienstknecht, en van uw broederen de profeten, en van hen welke de woorden dezes boeks bewaren; aanbid God! (Openb. 22 : 8, 9; 19 : 10.)

Het feit, dat dit personage, voor wien Jozua zich boog, zijne aanbidding zonder protest ontving, verkondigd als bazuingeschal, dat het inderdaad God was. En meer nog, Jozua werd geboden zijne schoenen uit te trekken, want de grond waarop hij stond was zelfs heilig.

Ik zal alzoo het wonderlijke visioen van den Zoon van God aan den heidenkoning van Babylonië aanhalen.

Deze koning had drie der Hebreuwsche kinderen in den oven laten werpen en ziet, voor zijn verschrikt gezicht waren er „vier mannen” in den vurigen oven wandelende, „en” zeide hij, „de gedaante van den vierden is als den Zoon van God.” (Dan. 3 : 25). Als ik zulke incidenten als deze passeer, kom ik tot meer gewichtige overtuiging. De groote apostel der heidenen, schrijvende aan de heiligen te Colosse, spreekt van den Heere Jezus Christus, „door wien we verlossing hebben verkregen door Zijn bloed, zelfs de vergeving der zonde” als zijnde in „het beeld des onzichtbaren Gods”. (Col. 1 : 15). Nog eens, in zijn brief aan de Hebreuwsche heiligen, sprekende over Jezus, zegt Hij: „De welke alzoo Hij is het afschijnsel Zijner heerlijkheid, en het uitgedrukte beeld Zijner (des Vaders) zelfstandigheid, en alle dingen draagt door het woord Zijner kracht, nadat Hij de reinigmaking onzer zonden door zichzelve heeft teweeg gebracht, is gezeten aan de rechterhand der Majesteit in de hoogste hemelen.” (Hebr. 1 : 3).

Met deze schriftuurplaatsen als bewijs, kan iemand die in den Bijbel gelooft nog zeggen, dat het godslastering is als er van God gesproken wordt, als een lichamelijken vorm bezittende? Wij zien dat de Zoon Gods zelf onder zijn tijdgenooten als mensch stond, met al de begrensdheid van het lichaam zooals bij den mensch; met hoofd, romp en ledematen; met oogen, mond en ooren; met aandoeningen en hartstochten; want Hij toonde toorn zoowel als liefde in den loop Zijner bediening; Hij was een mensch, vatbaar voor alle dingen, waardoor een mensch kon lijden, en bij wijze van hooge onderscheiding genoemd „de Man der Smarten”, en als iemand „bekend met verdriet”, want boven Zijn eigen lijden

droeg hij het uwe en het mijne, en leed opdat wij niet zouden lijden, zoo wij zijn Evangelie zouden gehoorzamen. En toch wordt ons gezegd, dat het Godslastering is, om over God te spreken, als hebbende mensche-lijken vorm, dat het „heidensch” is. Laat mij in het voorbijgaan u even doen opmerken, dat onze sectarische vrienden voorgeven, zachte phrasen te gebruiken. Zij houden er niet van onze gevoelens door harde woorden te kwetsen. En toch durven ze een onzer heilige artikelen als „heidensch” te bestempelen. Ik denk als we hen zulke taal zouden toevoegen, of iets dergelijks, zij haar niet zouden kunnen prijzen om hare zachtheid.

Maar ik heb een vraag aan hen voor te stellen en wel deze: „Wat dunkt u van Christus?”

Ik denk dat er duizende sermoenen jaarlijksch gehouden worden, waarin deze vraag door Christelijke leeraars gedaan wordt. En nu roep ik hen ter verantwoording voor hun lievelingstekst, en vraag: „Wat dunkt u van Christus? Is hij God? Ja. Is hij mensch? Ja, er is geen ontkomen aan. Zijn opstanding en de onsterfelijkheid zijns lichaams, zowel als van Zijn geest, die Zijne opstanding volgde, is eene werkelijkheid. Hijzelf getuigde het op onderscheidene malen. Hij verscheen aan een aantal apostelen, die als zij hem zagen, met vrees vervuld waren, meenende een geest te zien; maar hij zeide tot hen: „Wat zijt gij ontroerd, en waarom klimmen zulke overleggingen in uwe harten? Ziet Mijne handen en Mijne voeten, want Ik ben het zelf; tast Mij aan en ziet; want een geest heeft geen vleesch en beenderen, gelijk gij ziet, dat ik heb.” (Luk. 24 : 38, 39).

Dan om beter de echtheid van zijn bestaan te bewijzen, als om allen twijfel op zij te zetten, zegt hij: „Hebt gij hier iets te eten?” En zij brachten hem een stuk van een gebraden visch, en van honigraten en hij at het voor hunne oogen.” (Luk. 24 : 41—43). Denk daar over na! Een verrezen, onsterfelijk persoon, daadwerkelijk, stoffelijk voedsel gebruikende! Een schotsch Presbyteriaan is bijzonder stipt in het waarnemen van den Sabbat. Eén, die een weinig vrij ten opzichte van de wet, betreffende den Sabbat was, was op een keer over dit onderwerp doende met een orthodox broeder, en gaf voor dat zelfs Jezus de wet zoo ver overtrad, dat hij zijn discipelen het recht gaf, toen zij op Sabbat door een korenveld gingen, de aren te plukken en die door hunne handen te wrijven, en het kaf weg te blazen en het koren te eten. „O, wel”, zegt Donald, „’t kan zijn dat de Heere dat deed; maar het verhoogt Hem niet in mijn opinie.” En dus dit verrezen, tweede personage der Godheid at stoffelijk voedsel na Zijne opstanding. Doch ik denk, dat dit feit, hem in de oogen van onze ultra geestelijk gezinde partij niet verhoogt. Het komt ongetwijfeld in conflict, met hun idee van wat het leven na de opstanding wezen zal.

Maar dit was niet het enigste wat Hij deed; met Zijne opgestane handen bereidde Hij een maaltijd aan de zee voor Zijn eigen discipelen, en verzocht hen om van het voedsel te nemen, dat Hij met Zijne verrezenen handen had toebereid. (Joh. 21 : 9—13; Hand. 10 : 41).

Meer nog, gedurende veertig dagen na Zijne opstanding, diende hij voortdurend onder de discipelen, etende en drinkende met hen; (Hand.

1 : 2, 3; 10 : 41); en dan, als zij op een keer samen vergaderd waren, ziet! zoo voer Hij van uit hun midden op en een wolk nam hem weg, uit hun gezicht. Direct daarop stonden twee wezens, in het wit gekleed, bij hen en zeiden: „Gij Galileesche mannen, wat staat ge en ziet op naar den hemel? Deze Jezus die van u opgenomen is in den hemel, zal alzóó komen als gij Hem hebt zien henenvaren.” (Hand. 1 : 11).

Wat? Met Zijn lichaam van vleesch en beenderen, met de merkteekenen in Zijn handen en voeten? Zal Hij in dien vorm wederkeeren? De oude Joodsche profeet Zacharia, voorzag deze gebeurtenis. Hij beschrijft den tijd van Zijne glorierijke verschijning, als Zijne heilige doorboorde voeten weder op den Olijfberg zullen rusten, en deze in tweeën zal splijten, zoodat een groote vallei ontstaan zal tot ontkoming van het in nood verkeerende huis van Juda, bloedig verdrukt in de belegering van zijn groote stad Jeruzalem. Het is gezegd: „Zij zullen zien op Hem dien zij doorstoken hebben, en zij zullen rouw bedrijven over Hem, zooals iemand doet over zijn eenigsten zoon”, en een zal op Hem zien te dier gelegenheid en zal zeggen: „Wat zijn deze wonden in Uwe handen en in Uwe voeten?” en Hij zal antwoorden: „Deze zijn de wonden die Ik ontvingen heb in het huis mijner vrienden.” (Zach. 12, 13 en 14.)

Wat dunkt u van Christus? Is Hij God? Ja. Is Hij mensch? Ja. Zal deze verrezene, onsterfelijke, verheerlijkte mensch ooit opgelost worden tot een lichaamlooze, vormlooze kracht, om, als de parfum der rozen, die verspreid wordt in de omgevende lucht, in het heelal te worden opgelost? Zal Hij een onpersoonlijkheid worden, een onbelichaamd, onstoffelijk God, zonder deelen, zonder hartstochten? Zal het zoo zijn? Kan het zoo zijn? Wat dunkt u van Christus? Is Hij God? Ja. Is Hij een verheven mensch? Ja; in den naam aller Goden, dat is Hij. Dan, waarom beschuldigen onze sectarische voorgangers het geloof der leden van de Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen, omdat zij gelooven dat God een verheven mensch is, en dat Hij een lichaam heeft, tastbaar, onsterfelijk, onvernietigbaar, en zoo zal belichaamd blijven door de ontelbare eeuwen der eeuwigheid? En sinds dat de Zoon in den vorm en de gelijkenis van den Vader is, zijnde, als Paulus het zegt: „het uitgedrukte beeld Zijns Vaders” — zoo is ook God de Vader een mensch, met onsterfelijke tabernakel, verheerlijkt en verheven. „Want zoo de Zoon is, alzo is ook de Vader,” een personage van vleesch en beenderen, zoo tastbaar als dat der menschen, zoo tastbaar als Christus' meest glorierijke, verrezene lichaam.

(Wordt vervolgd.)

Verslag der Groningsche Conferentie.

De halfjaarlijksche Groningsche conferentie is, na behoorlijke afkondiging, gehouden op Zondag 11 April. De morgen- en avondbijeenkomst was gearrangeerd in het Concerthuis, Poelestraat, en de middagvergadering werd in eigen lokaal, Schoolstraat, gehouden.

De morgenvergadering zette om 10 uur in met het zingen van lofzang no. 1 „De Dag der Bevrijding”. Ouderling Jac. J. van Langeveld

ging voor in 't gebed, waarna werd voortgezet met lofzang no. 48 „De Geest Gods“ te zingen.

Conferentie-President Herbert E. Williams sprak als leider dezer conferentie een woord van welkom tot de aanwezigen en droeg vervolgens het woord op aan Ouderling Frank O Jones, Zendingssecretaris, die zeide, dat hij met onomwonden waarheid van Amerika was gekomen, die ons zegt dat de onveranderlijke God een onveranderlijk Evangelie doet verkondigen en dat Jezus de Christus is en wenschte te worden nagevolgd.

Ouderling Oswald Brainich, van de Amsterdamsche Conferentie, sprak daarna in duidelijke taal over het door God gestelde en erkende Priesterschap, waarvan de openbaring, welke het ontving, blijk geeft, terwijl dat zij, die zichzelf hebben gesteld, ten alle tijde verworpen zijn en worden, alsmede dat door de verwachting op menselijke belooning het Evangelie in gevaar wordt gebracht, hetwelk volgens Jezus eigen woorden „om niet zou worden geleerd.“ Waar de Bijbel waarschuwt voor valsche profeten, sluit dat in dat er echte zouden zijn.

Lofzang no. 3 „Leid ons Goede Meester“, werd als tusschenzang gezongen.

Ouderling Jan J. Roothoff, van de Groningsche Conferentie, heeft altijd bij het lezen en hooren van opposante werken moeten lachen, over de wijze, waarop de Mormonen worden bestempeld als een immoreel en zedeloos volk, daar hij altijd zoo nauwkeurig in de zedenleer door hen is onderwezen en is dus de ondervinding ook hier de beste leermeester. De boodschap van Gods dienstknechten is altijd dezelfde geweest, allen werden geroepen te gelooven, te bekeeren en zich te laten doopen tot vergeving der zonden. Wil het geloof niet dood zijn, moet het ook door werken worden gevolgd.

Ouderling Adriaan N. Sligting, van de Arnhemsche conferentie, meent dat we ons zeer bevoorrecht kunnen achten in dezen tijd van de herstelling van het Evangelie geboren te zijn, zoodat wij daarvan kunnen getuigen en van de gaven en krachten kunnen genieten. Joseph Smith was de eerste die in werkelijken Gode behagelijken eenvoud om licht bad en diensgevolge ook ontving.

Nadat de leider allen op de volgende vergaderingen opmerksaam gemaakt en tot onderzoek aangespoord had, eindigde deze vergadering door lofzang no. 131 „In den Hemel is Rust“ te zingen, waarop door Ouderling Dirk Anjewierden dankzegging werd gedaan.

De middagvergadering was minder goed bezocht. Als openingslied werd gezongen lofzang 26 „O Mijn Vader“ en gebeden door Ouderling Jan Aukema. Vervolgens werd voortgegaan door het zingen van lofzang 188 „Ontsteekt uwe lichten“.

Aan Ouderling Alvin J. Teuscher, Amsterdamsch Conferentie-President, werd het eerst het woord opgedragen, die getuigde, dat God nu evenals vroeger edele mannen riep om in Zijn dienst te arbeiden. Hoewel de woorden van Jezus door de Apostelen opgeteekend, slechts een klein boek vormen, bevat het toch het beginsel van het meest grootsche leven, de verhevenste gedachten en voortreffelijkste werken.

Ouderling Jan Koning deelt zijn spijt mede over het feit, dat hij,

door het ongeluk dat zijn vader heeft getroffen, niet langer in het zendingsveld kon blijven, maar hoopt spoedig weer in staat te zijn om daarin terug te keeren en zich daarin nuttig te kunnen maken.

Zendings-President Butterworth droeg daarop de kerkautoriteiten voor, die door alle leden werden ondersteund en erkend.

Ouderling Willem Woltjer, Conferentie-President van Arnhem, wijst op het Evangelie als het eenigste middel dat de mensch tot zijn bestemming brengt en waarin hij zijn oorsprong terug vinden kan.

Als slotzang werd lied 147 „Wanneer zien wij U terug?“ gezongen, Gedankt door Ouderling Jelle Veenstra.

De avondvergadering mocht zich in een goeden opkomst verheugen. Gezongen als openingslied lofzang 103 „Heel de wereld ligt in 't duister“.

Ouderling Alvin J. Teuscher vroeg de zegen over deze vergadering, waarna lied 88 „Voor hen rijst mijn Bede“ werd gezongen.

Ouderling Herbert E. Williams, President dezer Conferentie, na zijn welkomstwoord, zegt ieder verantwoordelijk te zijn, datgene te verkondigen wat God ons heeft gegeven. God heeft geopenbaard dat de mensch naar Zijn beeld geschapen is en dat Hij, Christus en den Heiligen Geest drie onderscheidene wezens zijn; wijst verder door schriftuurlijke aanhalingen de persoonlijkheid der Goden aan.

Ouderling Jac. J. v. Langeveld, wenscht speciaal zich voor dezen keer op Mormoonsche grond te begeven en spreekt over het ontdekken door Columbus van Amerika en zijn bevolking, waarvan de geleerden den oorsprong niet kennen, maar door Gods openbaring en het vinden van het Boek van Mormon, is deze kwestie geheel opgelost en het boek bewijst dat dit volk een tak van het huis Israels was; quoteert de geschiedenis van Joseph Smith, en zijn broeder Hyrum alsmede van de voortgang der kerk.

President John A. Butterworth sprak over de verschillende openbaringen, betrekking hebbende op de herstelling van het Evangelie en bewees volgens historische gebeurtenissen, dat het in deze tijdsbedeeling hersteld zou worden, alsook dat het gevestigd zou zijn op den top der bergen, waarmee Amerika bedoeld werd, haalt ook de zegeningen die door Jacob over Jozef werden uitgesproken aan, dat die vruchtbare tak over den muur zoude groeien, waarmee de oceaan bedoeld is geworden; eindigt met sterke getuigenis en spoort ieder aan tot volkomen onderzoek.

Na een woord van dank aan alle medewerkers door den leider, eindigt deze conferentie door het zingen van lofzang no. 67 „Wij danken U, Heere!“

Dankzegging bij monde van Ouderling Oswald Brainich.

W. W.

Als gewoonlijk werd Vrijdags te voren vergadering gehouden te Leeuwarden, en Zaterdagmorgen priesterschapvergadering voor de zendingen, waar als altijd van den goeden geest genoten werd, en 's avonds werd een algemeene ambtenarenvergadering gehouden, waar ook opbouwende woorden werden gehoord.

Gebogen.

Ik kan, o groote God, Uw raadslen niet ontvouwen
 En mij blijft niets, dan in Uw Wijsheid te vertrouwen,
 Ook waar die Wijsheid in mysteriën verdwijnt,
 Ook waar zij 't arm verstand volslagen dwaasheid schijnt.
 Gij schiept de Schepping — naar ons menschelijk mishagen,
 Gij schiept het Brein — een bron van onoplosbare vragen,
 Gij schiept de Zonde! want wie anders, groote God,
 Heeft macht, dat hij Uw daad met euveldaad bespot?
 O duizelend verstand, verbijsterd brein, uw trachten
 Naar reedlijk Godsbegrip is drinkende versmachten,
 Is duiken in den poel en stikken in 't moeras,
 Is waanzin oogsten waar een zin naar waarheid was.
 Wij kunnen, groote God, Uw waarheid niet verwerven,
 Maar leven zonder U — is een voortdurend sterven.
 Dies, Onbegreepnen, buigen wij het brekend hoofd,
 En zwijgend wordt in U geloofd.

JAN LIGTHART.

Uit ons eigen Zendingsveld.

Een Doopplechtigheid.

Te Rotterdam werd op Vrijdag 16 April l.l. een doopdienst gehouden. Tien personen wenschten een verbond met God te sluiten, doch alvorens daartoe werd overgegaan, werd eene indrukwekkende vergadering gehouden. Na gezang en gebed werd door Zendings-President John A. Butterworth het woord gevoerd, en de noodzakelijkheid van den doop door onderdompeling aangetoond. Ook werd gewezen op de verantwoordelijkheid, welke rust op hen, die door den doop een intrede doen in het Koninkrijk van God.

Daarna werd onder diepe stilte overgegaan tot het voltrekken der verordening, waarvan ongeveer 50 vreemdelingen getuige waren. De aanwezige leden, ongeveer 30, ruimden gaarne plaats voor hen in.

Een jubileum.

Dinsdag 20 April l.l. werd door de leden der Rotterdamsche Zuster- en Hulp-Vereeniging feest gevierd. Haar Presidente, Zuster Hendrika Honig, herdacht het feit, dat zij voor 121½ jaar haar roeping als zedonig ontving en dit wilden de leden niet onopgemerkt laten voorbijgaan, en daarom werd haar door hen deze feestavond aangeboden. Met bloemen werd zij gehuldigd en verschillende toespraken werden gehouden.

Zuster Honig is reeds 24 jaar lid der Vereeniging en heeft steeds met ijver en toewijding haar taak vervuld.

DE STER.

Nederlandsch Orgaan van de Heiligen der Laatste Dagen.

Redactie:

J. A. BUTTERWORTH.

Assistent:

J. J. VAN LANGEVELD.

Het Woord van Wijsheid.

(Vervolg en slot van blz. 125).

Ook de dranken als: koffie, thee, cacao en chocolade zijn meer opwekkings- dan eigenlijke voedingsmiddeelen, ofschoon zij altijd eenige voedingswaarde bezitten. De caffeine, het hoofdbestanddeel der koffie is een narcoticum, in 't Hollandsch: een vergift. De thee bevat de theïne, eene stof, die dezelfde eigenschappen bezit als de caffeine der koffie. Beide vergiften werken opwekkend op de hersenen en het zenuwstelsel en veroorzaken een versnelden hartslag. De cacao bevat de cacaoïne. Volgens Dr. Josef Wiel („Diätetisches Kochbuch”, pag. 125) bestaat de afgeschilde cacao boon uit de volgende scheikundige bestanddeelen: Theobromine (cacaoïne) 2 pct., kleefstof 20 pct., vet (cacaoboter) 51 pct., zetmeel, gom, 22 pct., water 5 pct.

„Deze samenstelling bewijst”, schrijft Dr. Wiel, „dat de chocolade eene hooge voedingswaarde bezit”. Gewoonlijk noemt men de chocolade in één adem met de koffie en de thee, ofschoon zij lang niet zoo opwindend werkt als deze.

Wat koffie en thee aangaat, het gebruik daarvan is over het geheele wereldrond verspreid, waar in 't algemeen de ontwikkeling en beschaving doorgedrongen zijn. Het onderscheid tusschen de werking van koffie en thee is in hunne vluchtige, aromatische bestanddeelen te zoeken. De koffie versnelt, de thee belemmert den bloedsomloop. Beide echter werken, zooals reeds opgemerkt is, opwekkend op de hersenen en de zenuwen. De koffie prikkelt in de eerste plaats het aderstelsel en bespoedigt daarom ook den bloedstroom naar de hersenen. Tengevolge daarvan wordt dit orgaan tot grootere werkzaamheid gebracht en daardoor de verbeeldingskracht opgewekt. De koffie begunstigt een oppervlakkige conversatie (gesprek); vandaar de bij de vrouwen zoo geliefde „koffiepraatjes”.

De thee daarentegen werkt meer dan de koffie op het zenuwstelsel en „verhoogt de kracht om ontvangen indrukken te verwerken.” (Dr. Munde). De thee wekt dus, terwijl zij inzicht en de kracht tot oordeelen opwekt en tot nadenken prikkelt, meer tot het voeren van ernstige gesprekken op; vandaar de zogenaamde „esthetische theeavonden”.

„Het overmatige gebruik van koffie heeft slapeloosheid en eene soort van bedwelmende opwindning ten gevolge, waarin voorstellingen, gedachten, wenschen, wild door elkander jagen. Er ontstaat een gevoel van onrust en hitte, angst en duizeligheid, beven der leden, een drang om naar buiten te komen, en de frissche lucht is gewoonlijk het beste middel tot opheffing van een toestand, waarvan het voortduren een noodlottigen invloed op den mensch uitoefent. De vluchtige olie der thee veroorzaakt een drukkend gevoel in het hoofd, dat zich in den

theeroes eerst als duizeligheid, later als verdooving openbaart. * * *

Na al deze feiten, waarde lezer of geëerde lezeres, die ik u in be-
trekking tot de werking der koffie en thee medegedeeld heb, kunt gij
onmogelijk van mij vergen, dat ik ze u a/s dagelijksch genotmiddel nog
zal aanbevelen. Ik kan u slechts aanraden, u geheel van het genot te
spenen. *** De natuurlijke leefwijze verbiedt het genot van beide dran-
ken, omdat het beslist prikkelende middelen zijn, en gij ze niet noodig
hebt, om uw leven en uwe gezondheid te behouden. Gij zult mij wel is
waar antwoorden, dat gij geen sterke koffie of thee gebruikt, de
eerste zelf, met cichorei vermengd dronkt, dat gij u bij het gebruik
tot nu toe nog gezond gevoeldet, maar om 't even. Ik beweer op grond
van feiten, dat deze genotmiddelen u ook in de geringste hoeveelheid
schaden, ook al ondervindt gij de schadelijke uitwerking ervan niet
onmiddellijk. Want gij zijt niet gezond, lieve lezeres, wat gij ook moogt
zeggen, het mankeert u nu hier dan daar; gij hebt nu en dan hoofdpijn,
de spijsverteering is niet in orde; gij hebt dikwijls en spoedig last
van koude handen en voeten, klaagt over hartkloppingen, kortademig-
heid, over een zwaar gevoel in de leden en andere bezwaren: maar
om 't even, gij beweert: „Ik ben anders — gezond.” (?) Wilt echter
gerust een groot deel van uw lasten aan het genot van koffie. Gebruikt
gij ze echter niet de cichorei, dan is het zooveel te erger voor u. Want dat
surrogaat heeft buitendien nog eene schadelijke nevenwerking. Gebruikt
liever de Kneipp-Malzkoffie, eene graankoffie, of homoeopatische ge-
zondheidskoffie, of nog beter, gebruikt eene voedzame havergrutten-,
zemelmeel- of aardappelsoep. Dit alles is beter en goedkooper dan koffie.

Dr. Munde zegt: „Het behoeft niemand te verwonderen, wanneer
de menschheid altijd meer achteruit gaat. Sedert de melk-, aardappel-
en meelsoep door de koffie, de thee en chocolade verdrongen zijn,
sedert zelfs de arbeidende klasse zich meer met genotmiddelen dan
met voedingsmiddelen onderhoudt, en het geld, dat tot het aanschaffen
van gezonde voedingsmiddelen kon dienen, voor tabak, jenever en
bier uitgeeft; sedert men zooveel van beschaving spreekt en de mensch-
heid een valsche beschaving brengt, is het met de kracht en de schoon-
heid van het menschengeslacht altijd meer achteruitgegaan. Hoe het
ten slotte zal worden, als nieuwe kunstmatige behoeften de natuurlijke
verdringen, dat weet de hemel.

De natuurgeneeskunde is te zwak, dit met altijd meer geweld naderend
verderf paal en perk te stellen, zij moet zich er mee vergenoegen, het
hare te doen, om het te helpen tegenhouden. *De geleerde medische
wereld gaat in den regel met den stroom mee. Zij drinkt thee, koffie,
chocolade, wijn, bier en jenever, rookt tabak, ja, zij schrijft daarbij
misschien nog boeken, om te bewijzen, dat al deze kunstmatige behoeften
eene weldaad voor de menschheid zijn.* — (Munde's Hydrotherapie,
bladz. 121.)

Kinderen moet men onder alle omstandigheden de beide dranken,
koffie en thee verbieden. Onder de kinderen zijn heden ten dage zenuw-
ziekten reeds aan de orde van den dag. En niet het minst draagt het
genot van koffie, thee, vleesch, wijn en bier tot hun ontstaan bij. Zenuw-

zwakke personen moeten zich onvoorwaardelijk van het genot van koffie onthouden; evenzeer is zij schadelijk bij alle hartziekten, verschillende maagkwalen enz.

Het tabaksgebruik.

De tabak behoort, evenals de koffie en de thee tot de narcotica, in 't Hollandsch. verdoovingsmiddelen. Het is een prikkelend genotmiddel van den eersten rang voor de beschaafde en onbeschaafde menschheid. Het is algemeen bekend, welk een sterk vergift de tabak bevat: de nicotine. Een enkele druppel nicotine, die op den vloer eener kamer valt, is voldoende om al de zich in het vertrek bevindende lucht tot ademen ongeschikt te maken. „In tabaksrook bevinden zich buitendien blauwzuur, zwavelwaterstof, kooloxyde, koolzuur, enz. Het is bewezen, dat deze vergiften onder sommige omstandigheden door de lucht in het bloed overgaan.” (Dr. Munde.)

Helaas echter geeft zich het mannelijke geslacht dermate aan het tabaksgenot over, dat een nietrookend man nog slechts eene zeldzaamheid is. Echter zeer tot schade van de menschen, want het tabaksgebruik roept een menigte van lasten te voorschijn en veroorzaakt zeer veel lijden. Gebrek aan eetlust, maagcatarrh, gestoorde spijsvertering, duizeligheid, hoofdpijn, vermagering, algemeene zwakte, keelontsteking en meer andere ziekten zijn de gevolgen der nicotinevergiftiging door het tabaksgebruik.

Dat het rooken voor het opkomende geslacht buitengewoon schadelijk is, terwijl het den groei hindert, is algemeen bekend. Ouders en opvoeders weten dit ook zeer goed en kunnen niet genoeg doen, om het voortwoekeren van deze schadelijke gewoonte door onderrichting paal en perk te stellen. Het beste ware het zeker, dat de volwassenen der jeugd een goed voorbeeld gaven. De beste opvoeding ligt in de macht van het voorbeeld. Maar daar schuilt juist de fout. Hoe wil de vader zijnen zoon, de onderwijzer zijnen leerling, met goed gevolg het rooken verbieden of afleeren, a's vader en onderwijzer zelf hartstochtelijke rookers zijn. 1) Men maakt zich toch schuldig aan eene groote tegenstrijdigheid, wanneer men anderen, als schadelijk voor de gezondheid, iets verbiedt, waar men zelf niet buiten kan.

„Slechte voorbeelden bederven goede zeden” en „zoals de ouden zongen, zoo piepen de jongen,” luiden twee bekende spreekwoorden. Welk een gevoel van afkeer ontstaat niet bij het genot der eerste sigaar of pijp tabak, hoe dikwijls komen niet bij het rooken ongesteldheden, braken, duizeligheid, zwart worden voor de oogen, koud zweet enz. voor. En toch —?! En toch wordt er gerookt!

Zeer terecht zegt daarom Dr. Munde in zijne „Hydrotherapie”, blad. 55: „Met inspanning werkt de mensch zich door een deel dezer ziekten heen, om zich tot slaaf eener gewoonte te maken, door welke hij voor zichzelf en anderen de tot ademen onontbeerlijke lucht bederft en waaraan hij, eenmaal gewend, zich zijn geheele leven niet meer kan onttrekken.”

1) Een gewichtig oogenblik in de opvoeding, dat wel verdient onder de aandacht te vallen.

Het is met het rooken evenals met het morfine-gebruik. Het ontzettende misbruik, dat er van morfine of opium gemaakt wordt, vindt zijne oorzaak in de ingewortelde gewoonte, om onze geprikkelde en door allerlei inspanning en overspanning vermoeide hersenen door een vergift weer „tot bedaren” te brengen (!) Het middel is echter zeer veel erger dan de kwaal, waartegen het aangewend wordt en voert langzamerhand, wanneer men er niet te rechter tijd mee ophoudt, het organisme eene zekere verwoesting en ten slotte den dood tegemoet. De vergiftigende werking der nicotine heeft wel niet onmiddellijk den dood tengevolge; wel echter wordt de arbeidslust en het arbeidsvermogen, de denkkraft en de levensenergie er belangrijk door verminderd. Anderen daarentegen beweren, dat zij beter kunnen werken en denken, wanneer zij rooken. Zij verwarren de door het nicotinegenot veroorzaakte opwinding met een gevoel van kracht en teren dus in plaats van op de renten op het kapitaal van hunne levenskracht zelve. Alcohol, cafeïne en theïne winden op dezelfde wijze op als de nicotine.

Dr. Wiel zegt in zijn „Tisch für Magenkranke” pag. 200: „Als het rooken den eelust benéemt, als het eene vermeerderde speekselafscheiding veroorzaakt, die onmiddellijk uitgespuwd wordt, dan moet men er geheel mede ophouden. Het speeksel dient tot vertering van eene geheele klasse van voedingsstoffen (zetmeel), dus is zijn verlies een nadeel. Verder kan de tabaksrook, als hij ingeslikt wordt, eene schadelijke prikkeling op het maagslijmvlies uitoefenen. Buitendien volgen in sommige omstandigheden ook toxische (d. i. vergiftige) onaangenaamheden op het rooken. Degene bijv., die eene sigaar zoo uitpruimt, als een Bremer expediteur die op een zeeschip wacht, moet nicotine naar binnen krijgen.”

De tabak is geene voeding, zij is een vergift; ik herhaal het, waarde lezer, en gij doet goed, wanneer gij rookt, noch snuift, noch tabak kauwt. Hij doordringt uw geheele lichaam, vergiftigt iedere zenuw, en werkt vooral nadeelig op de geslachtsorganen. Als gij tabak snuift of pruimt, hindert gij wel is waar anderen niet, maar gij schaadt daardoor uwe gezondheid evenzeer als door het rooken. Bij het kauwen neemt gij direct nicotine voor uwe maag op, en door het snuiven onderhoudt ge eene voortdurende, nadeelige prikkeling van de slijmvliezen der neus en benadeelt verder uwe oog- en hoofdzenuwen buitengewoon.

Volken, waarbij zoowel mannen als vrouwen rooken, verminderen in getalsterkte. Vrouwen, die in sigarenfabrieken werken, verheugen zich zelden in 't bezit van eene nakomelingschap.

Schrijver, die zich eenige jaren in de La Platastaten in Zuid-Amerika ophield, had gelegenheid op te merken, welk een ongunstigen invloed het tabaksgebruik bij vrouwen op hare nakomelingschap uitoefent. In de republiek Paraguay is een nietrookende vrouw nog zeldzamer dan een nietrookende man. * * *

Ten deele ten gevolge van het bestendig tabaksgebruik bij beide geslachten, voornamelijk bij de vrouwen, heeft zich het getal bewoners te Paraguay reeds zoo belangrijk verminderd, dat de regeering daar reeds sedert eenige jaren de ijverigste pogingen doet, om door nieuwe

bewoners en het stichten van koloniën voor Europeanen het gedaalde bevolkingscijfer weer op te voeren..

Het was uilen naar Athene brengen, wilde ik slechts één woord over de geldelijke schade door het tabaksgebruik verliezen. Door de statistiek is bewezen, dat in Duitschland bij een bevolkingscijfer van ongeveer 40 millioen dagelijks voor ongeveer drie millioen mark aan tabak „verdamp” wordt. Wat kon er met deze som niet gedaan worden?!

Doch — halt! Een troost is er, al is hij ook gering.. Van de voor ongeveer drie millioen mark dagelijks verdampte tabak blijft toch tenminste de.... asch over, en deze is een goed middel tegen..... bladluizen. Deze „aangename” diertjes, evenals ook de platluizen, worden door het tabakssap vernietigd.

Rijmpreekjes.

No. 34. Geloofsvertrouwen.

Vóór een woning stond een groepje: moeder met een kind of drie. Allen stonden ze uit te kijken, zeker naar den vader, die in de straat scheen aan te komen, was hij ook nog wat te ver om hem nu reeds te herkennen. Maar, geduld — zóó was hij er!

Wat een blij gezicht, dat clubje, vol verwachting voor dat huis! Hoe gezellig al die stemmen, wat een prettig-druk gedruisch! Was het vader? Zou 't hem wezen? Zeg het, moeder, mogen zij vader tegemoet gaau snellen, haastig, ongeduldig-blij?

Plots zegt de oudste van de kinders, die klaarblijkelijk 't scherpste spiedt: „Zag u dien tabaksrook, moeder? vader rook nooit! 't is hem niet!” Er ofschoon de kleinste kleuters nog half-twijfelachtig staan, gaat de grootste, hoop-verloren, kalmpjes weer zijn speeltol slaan.

Buitenstaanders, die dit lezen, o misschien verstaat gij niet, hoe dat schijnbaar-nietig voorval grondstof voor een preekje biedt. Weet dan dat het „Woord der Wijsheid” — openbaring voor vandaag — predikt dat tabak niet goed is voor des menschen mond of maag.

Heiligen der Laatste Dagen — wáár, gewetensnauw, oprecht — schuwen 't kruid, in welken vorm ook, en hun kroost wordt onderlegd, in dit Wijsheidswoord des Hemels, dat hun tijdlijk heil beoogt, maar ook een stapsteen is bij trouw-zijn, die hen eeuwiglijk verhoogt.

Wél de man die tot zijn kinderen kan verklaren, blij te moe, niet alleen: Doe wat ik *voorschrijf*, maar ook: Doe zooals ik *doe*! Zulk een prediking is krachtig, konsekwent, ja ideaal! En zóó'n man kan vrijlijk bidden, dat Gods zegen er op daal'.

Maar het mooiste deel, mijn vrienden, van het voorval, u verteld, lijkt me 't groot, devoot vertrouwen, in den vader hier gesteld. O, dat heilig-ongerepte van het kinderlijk geloof, waarvoor nimmer zich een sluier of een wolk van twijfel schoof!

O, ik wéét het: dat vertrouwen zal eens door beproeving gaan: 't ongerept onschuldig-mooie kan niet altoos zoo bestaan. Maar welk wijs,

verstand; vader, die met brute zelfzucht fnuikt 't wondermooie hemelbloempje, dat daar bij zijn kind ontluikt!

Kweeken we aan dat mooi betrouwen in het beste dat er woont in onszelven en rondom ons en vooral in Hem die troont ginds in glans en gloed en glorie, waar ook ons verhooging wacht door actief geloofsvertrouwen in die Grootte Goede Macht.

Salt Lake City.

FRANK I. KOOYMAN.

De 92ste verjaardag van „Tante Em”.

Wij lezen in de *Deseret News* van 1 Maart 11. het volgende:

Rustende vandaag, na één van de grootste verjaardag-partijen welke ooit in Salt Lake City gehouden werden, heeft Zuster Emmeline B. Wells, de kranige Presidente van de Zuster-Hulp-Vereeniging, haar drie-en-negentigste jaar goed ingezet. Gisteren, haar eigenlijke geboortedag, was haar kamer geheel gevuld met bezoekers, niettegenstaande de groote receptie, welke gepasseerde Zaterdagmiddag ter harer eer in het Utah-Hotel gegeven was. Onder de bezoekers waren H. B. Whitney, superintendent, en J. Allan Spencer, assistent superintendent der Zondagschool en een comité van zes jonge vrouwen. Zij brachten „Tante Em” een schat van rozen en vertelde haar van Zondagschooldiensten, die ter harer eer gehouden waren. Zuster Wells was van plan geweest daarbij tegenwoordig te zijn, maar de natuurlijke vermoedheid, als gevolg van de groote receptie, op den dag tevoren, verhinderde haar uitvoering aan dat plan te geven.

Zaterdagmiddag ontving de bekende, kleine vrouw, in blauw en grijs gehuld, in een zonnige hoek van de „mezzanine floor gallery” gelukwensen van tusschen de 800 tot 1000 gasten. Onder de voornaamste bezoekers waren President Heber J. Grant, Pres. Anthon H. Lund, Pres. Charles W. Penrose en andere Kerk-autoriteiten; Gouverneur Simon Bamberger en Secretaris van Staat Harden Bennion. Verscheidene Zuster-vereeningen waren en-bloc tegenwoordig en iedere ring-organisatie, die niet aanwezig kon zijn, zond telegrammen, brieven of boodschappen van groeter en liefde.

Een vervaarlijk groote verjaringskoek, was de hoofddecoratie en een tweede groote koek was in 600 stukjes gesneden, die, met blauw lint versierd, onder de gasten werden rondgediend. Een prachtig musicaal programma werd 's namiddags afgewerkt onder leiding van Zuster Lizzie Thomas Edward, waar vele ambtenaressen en leden van Zuster-vereeningen bij tegenwoordig waren.

De huldebetuigingen en de bloemstukken, die aan de geëerde gast-vrouwe gezonden werden, werkten eveneens mede om dezen dag voor haar onvergetelijk te maken. Het Eerste Presidentschap zond een bouquet van 92 dubbele witte anjelieren, voor ieder jaar één, vergezeld van de volgende felicitatie: „Wij verzoeken U beleefd met onze liefde, trouw en zegening, deze bloemenhulde ter herinnering aan uw 92sten geboortedag, te willen aanvaarden.”

„Moge uw wondervol en schoon leven volgens uwe verlangens worden voortgezet, en voortgaan nuttig en aanbevelenswaardig te zijn, zooals het altijd geweest is voor de Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen en voor alle menschen, die met U in betrekking stonden.

„Van den dag af dat gij den Profeet Joseph Smith ontmoette aan de Nauvoo Landingplaats, aan de oevers van de Mississippirivier, is uw leven voortgegaan in opwaartsche richting, evenals deze zoo beroemde rivier, zonder stilstand, als getuigenis van uw geloof en toewijding aan den Profeet.

„Uwe pogingen in het belang van het vrouwenkiesrecht zijn met succes bekroond geworden en gij staat heden ten dage hoog verheven als een vertegenwoordigster van al wat goed is en van eeuwig belang, geëerd door allen die met U bekend zijn, en bekroond met een volheid van zegeningen, van de Kerk en het volk, waartoe gij behoort, zegeningen en glorie, welke zullen voortduren door de tallooze eeuwen der eeuwigheid. God zegene U.”

Mrs. Simon Bamberger, echtgenoot van Gouverneur Bamberger, hare jarenoude gewoonte volgende, zond de oude vrouw een gevederde boa en een sluijer, welke zeer goed passen bij het schilderachtige, kleine damescostuum, dat zij 's namiddags draagt.

Senator Reed Smoot van Washington zond het volgende telegram: „Leden mijner familie vereenigen zich met mij in het zenden van hulde en gelukwensen aan „Tante Em“, Utah's merkwaardigste vrouw, ter gelegenheid van haar twee-en-negentigsten geboortedag. Moge vreugde vrede en troost uw deel zijn, en moge de verkoren zegeningen van onzer Hemelschen Vader voor altijd met U zijn.”

Vanuit Engeland werden nog vele telegrammen ontvangen en eveneens uit vele andere staten van Amerika.

„Tante Em“ was, volgens ingewonnen berichten, in een goeden toestand den dag na haar verjaardag en na den langen stroom van bezoekers, die haar in haar kamer bezochten. Als gewoonlijk na hare verjaardag, was haar appartement in een bloempriëel herschapen.

Tegen het gebruik van tabak.

In Ogden, Utah, is een campagne aangevangen, om het gebruik van tabak te bestrijden. Eenigen tijd geleden sprak W. D. Livingstone van Salt Lake City, lid van de „No Tobacco League“ in het lokaal van de Tweede Ward. Hij zeide, dat door rook van sigaretten meer ziekten en sterfgevallen onder mannen en jongens plaats hebben, dan gedurende den oorlog door gassen veroorzaakt werden.

Het voornemen is afdelingen van de „No Tobacco League“ hier op te richten.

Veel tabak wordt gebruikt en dit is zeer nadeelig voor de gezondheid. Met kracht zal dit kwaad bestreden worden.

De jongelingsvereeniging der Kerk zal in dit werk helpen.

Ontslag en benoeming.

Te Dordrecht is het Gemeente-Presidentschap, waarin sedert geruimen tijd een vacature bestond, thans voltallig en is als volgt georganiseerd:

Ouderling *Bertus van Raamsdonk*, President.

22 : *Jacobus Teerlink*, Eerste Raadgever.

23 : *Rdelof Kuiters*, Tweede Raadgever.

Ouderling B. van Raamsdonk, die eveneens President der Zondagschool was, werd als zoodanig eervol ontslagen en in zijne plaats aangesteld: Ouderling Cornelis de Lange, met Broeder Johannes Th. H. Kelfkens als Eerste en Broeder Marinus Dalebout als Tweede Raadgever.

Te Groningen werd, wegens haar vertrek naar Zion, Zuster Janke Berghuis eervol ontslagen als Presidente der Zusters-Hulp-Vereeniging aldaar en in haar plaats aangesteld Zuster Jacoba Jongsma Doris. Als Eerste Raadgeefster werd Zuster Hilje M. Folkers en als Tweede Raadgeefster Zuster Teijntje Baptist gekozen.

23 April l.l. werd te Haarlem Zuster Johanna van Os, zendeling aldaar, als zoodanig ontslagen.

Overleden.

Na een kort ziekbed van 8 dagen overleed te Zwolle Zuster Johanna Hendrika Mooij. Zij werd geboren 22 Februari 1898 te Dedemsvaart, Overijsel. Den 19den Mei 1908 werd zij door Ouderling J. A. Kingdon gedoopt en door denzelfde op den 21sten Mei bevestigd. Zij stierf in de hoop haar vader en de gestorven kleintjes terug te zien. Zij was de derde die in anderhalf jaar uit dat gezin is weggenomen. W.

INHOUD.

De Mormoonsche leerstelling der Godheid. Blz. 129	Rijmpreekjes Blz. 141
Verslag der Groningsche Conferentie . . „ 133	De 92ste verjaardag van „Tante Em”. . . . „ 142
Gebogen (<i>Gedicht</i>) . . „ 136	Tegen het gebruik van tabak „ 143
Uit ons eigen Zendingsveld „ 136	Ontslag en benoeming. „ 144
Het Woord van Wijsheid „ 137	Overleden „ 144

Uitgegeven door de Nederlandsche Zending, Crooswijkschesingel 7b. Rotterdam — Verkrijgbaar in alle vertakkingen der Zending.

Abonnementsprijs per jaar: Nederland f 3.—, Buitenland f 4.—.

Afzonderlijke nummers 15 cent.